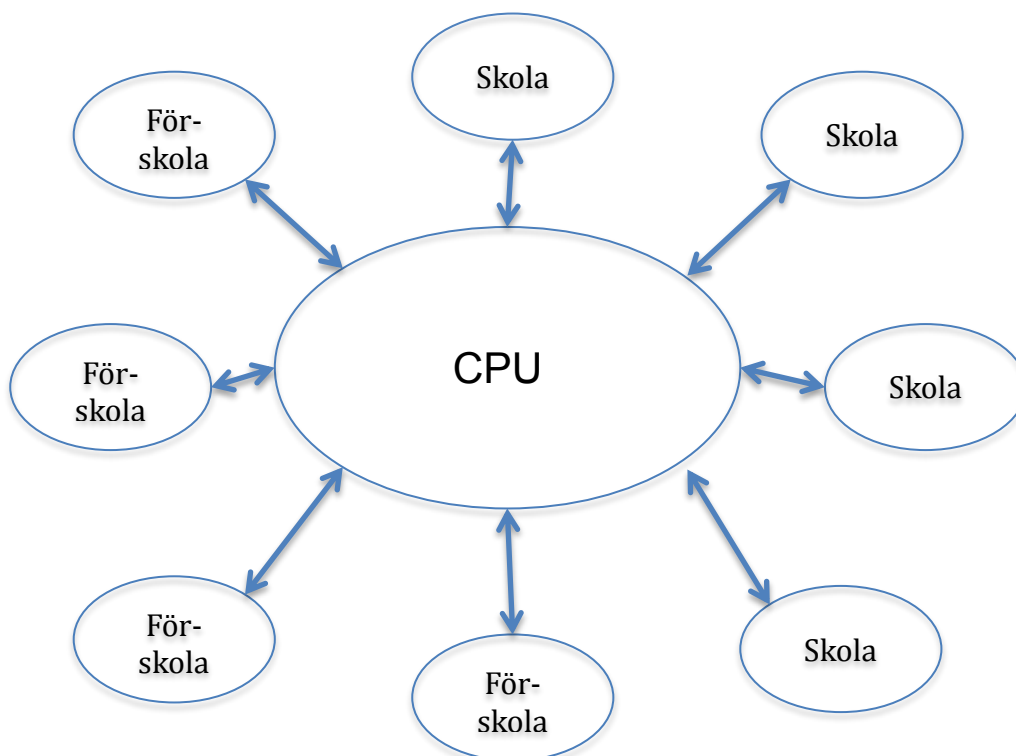

Handbok för VFU-handledare vid CPU, aktuell läsåret 18/19

HANDBOK FÖR VFU-HANDLEDARE VID CPU AKTUELL LÄSÅRET 18/19	2
1. Centrum för professionsutveckling	2
2. Verksamhet inom CPU	2
3. VFU-handledare för studenter från SH	3
a) Våra förväntningar på dig som VFU-handledare	3
b) Treparsamtal	3
c) Regler	3
4. VFU-handledare inom CPU	4
a. VFU-kursintroduktion	4
b. VFU-kursseminarier	4
c. Bedömningsmöte	5
5. Kontaktuppgifter	6

Begrepp:

CPU: Centrum för professionsutveckling, CPU, är en central plats i kommunen.

VFU-lärare: Är en lärare som arbetar på Södertörns Högskola och leder VFU-kursen på CPU.

VFU-handledare: Är en lärare/förskollärare som arbetar hos en huvudman i kommunen där CPU ligger och som handleder Södertörns högskolas lärarstudenter.

VFU-student: Är student vid något program inom Södertörns högskolas lärarutbildning.

Handbok för VFU-handledare vid CPU aktuell läsåret 18/19

Denna handbok är för dig som är VFU-handledare till en lärarstudent som genomför en VFU-kurs inom en kommun som samarbetar med Södertörns högskola genom ett CPU.

1. Centrum för professionsutveckling

I maj 2014 gav Universitet- och högskolerådet Södertörns högskola tillstånd att få delta i en försöksverksamhet med övningsförskolor och övningskolor. Vi startade upp verksamheten i Järfälla kommun höstterminen 2014. Under vårterminen 2016 startar vi upp nya CPU i Huddinge kommun, Salems kommun och Pysslingen. VT17 avslutades samarbetet med CPU Pysslingen. HT17 startades två nya CPUer. Två inom Stockholms stad och ett inom Södertälje kommun.

Inom vårt koncept innebär detta att de samlade aktiviteterna inom VFU genomförs på ett "Centrum för professionsutveckling", vilket vi kallar för CPU. På CPU gör många lärarstudenter sin VFU samtidigt och alla handledare där har handledarutbildning. En student som blir placerad på ett CPU kommer genomföra alla sina VFU-kurser på centrumet. Likaså kommer du som VFU-handledare att genomföra vissa delar inom studentens VFU-kurs på centrumet.

Övningsskoleprojektet är femårigt vilket innebär att detta läsåret är det sista som ligger inom projekttiden. Under detta år ska deltagande kommuner och Södertörns högskolas lärarutbildning se över möjligheten att behålla CPU som samarbetsform för VFU inom lärarutbildningen.

2. Verksamhet inom CPU

Inom våra CPU:n riktar sig all verksamhet mot lärares professionsutveckling. Vi vill alltså skapa professionsutvecklande verksamheter både för våra studenter och för de lärare som finns inom aktuellt CPU. Det gäller främst er handledare men även andra lärare.

Inom VFU betyder det att vi förlägger de flesta seminarier inom VFU-kursen på CPU samt att även du som handledare deltar vid de olika seminarierna inom VFU-kursen.

Under studenternas utbildning kommer de även att få delta i professionsutvecklande seminarier på CPU tillsammans med er lärare. Tanken med dessa är att studenterna ska möta er verksamma lärare och förskollärare i gemensamma diskussioner och reflektioner under ledning av särskilt yrkesskickliga lärare och förskollärare.

Utöver detta erbjuder vi även er lärare, som är kopplade till CPU, kompetensutveckling inom områden ni behöver utveckling och som vi har kompetens för inom högskolan. Ett reguljärt inslag varje termin är t ex att vi förlägger våra handledarutbildningar vid våra CPU:n.

3. VFU-handledare för studenter från SH

VFU-kurserna vid SH består av tre delar. Först och främst är VFU-kurserna till för studenterna att få öva på och minst klara godkänd nivå på de lärandemål som ingår i kursen och som regleras av kursplanen. Utöver dessa mål formulerar studenten egna mål att uppnå utifrån matrisen för professionsutveckling. Vi ser mycket positivt på att ni låter studenterna få delta i så många olika delar i verksamheten som möjligt vilket, förutom att vara i barngrupp, kan innebära arbetsmöten, utvecklingssamtal, möjlighet till reflektion, planering med mera.

a) Våra förväntningar på dig som VFU-handledare

Utöver att du är **insatt i** vår professionsutvecklingsmatris, aktuella kursmål samt utformning av VFU vid SH så

- **deltar du** vid VFU-kursintroduktionen och vid ett bedömningsmöte tillsammans med VFU-läraren efter avslutad VFU-kurs vid CPU. Se mer detaljer under punkt 4.
- **planerar du**, tillsammans med studenten, VFU-perioden så att kursuppgifterna kan genomföras och kursens mål uppfyllas (se i VFU-portföljen vilka kursens mål och uppgifter är).
- **har du och studenten regelbundna samtal** om dennes professionsutveckling. Använd Södertörns högskolas professionsutvecklingsmatris som stöd i din handledning samt vår VFU-broschyr. Under fliken för VFU-handledare på vår hemsida finns professionsutvecklingsmatrisen och fyra korta webb-föreläsningar som förklarar modellen. www.sh.se/lu.
- **kontaktar du** VFU-läraren så fort du misstänker att en student inte kommer kunna nå målen i kursen eller om du har funderingar kring kursen eller studenten.

b) Trepårtssamtal

Vid två tillfällen under en students utbildningstid genomförs trepartssamtal. Vid dessa tillfällen deltar även du som handledare. De tre parterna är alltså du, studenten och studentens VFU-lärare.

Ett trepartssamtal tar ca 2 timmar och ser ut som följande. Studenten ger VFU-läraren en rundvandring på skolan/förskolan för att beskriva de pedagogiska utrymmena. Därefter genomför studenten ett pedagogiskt moment tillsammans med elever/barn, ca 20-40 min. Vid detta tillfälle är även du som handledare med. I direkt anslutning till det pedagogiska momentet genomförs trepartssamtalet i ett enskilt rum. Samtalet varar ca 60 min. Som diskussionsunderlag används professionsutvecklingsmatrisen. Samtalet fokuserar på studentens professionsutveckling och är ett obligatoriskt moment i VFU-kursen.

c) Regler

Studenten har **heltidsstudier** och ska följa det arbetstidsavtal som gäller för lärare/förskollärare som arbetar 100% hos er. Om du som handledare arbetar mindre än 100% utser VFU-ansvarig på din enhet en bihandledare som tar vid då du själv inte är i tjänst. Frånvaro från VFU-platsen måste studenten ta igen. Att vikariera anses som att studenten är frånvarande från VFU-platsen. På grund av detta ogillar vi att studenten

vikarierar under pågående VFU. Missade VFU-dagar måste studenten ta igen efter avslutad kurs. Högst 5 dagar kan tas igen.

Det är alltid VFU-läraren som sätter betyg i kursen för respektive student. Du som handledare ger endast en bedömning av studentens prestationer under den verksamhetsförlagda delen av kursen.

4. VFU-handledare inom CPU

Som VFU-handledare på ett CPU förväntas du delta under två seminarier inom VFU-kursen. Dessa är VFU-kursintroduktionen och ett bedömningsmöte.

a. VFU-kursintroduktion

Under kursintroduktionen, som vanligtvis ligger två veckor före kursstart, går VFU-läraren igenom kursens alla delar. I rummet finns alla studenter och alla handledare som finns inom samma VFU-grupp. Efter att VFU-läraren gått igenom kursinnehållet är det viktigt att du och din student tar er tid att gå igenom kursen och börja skapa en grovplan tillsammans över VFU-tiden så att alla mål i kursen kan uppnås på bästa möjliga sätt. När det är ca en halvtimme kvar på seminarietiden är det dags för studenterna att gå för att du, resterande handledare och VFU-läraren ska ha tid att samtala kring kvalitéter som de olika kursmålen innebär. Det ni kommer fram till i detta samtal är det som ni under kommande bedömningsmöte förhåller er till när ni bedömer studenternas prestation under den verksamhetsförlagda delen av VFU-kursen. Prata igenom kursmål för kursmål och kom gemensamt fram till hur det yttrar sig i verksamheten när det motsvarar U, G eller VG enligt betygskriterierna. Anteckna det ni kommer fram till och ta med till bedömningsmötet efter avslutad VFU-kurs.

- Genomgång av VFU-kurs för studenter och handledare
- Student och handledare börjar planera upp VFU-kursen och skapa en grovplan över perioden.
- VFU-lärare och handledarna går igenom kursmål för kursmål och diskuterar samt beslutar vad som kännetecknar en student som presterar på en nivå för ett U, G eller VG inom varje kursmål.

b. VFU-kursseminarier

Reflektionsseminariet för VFU-studenten under VFU-kursen genomförs i CPUs lokaler. En anledning till att förlägga seminariet vid CPU är för att studenterna då kan vara på sin VFU-plats resterande del av dagen. Ingen obligatorisk närvaro för er handledare.

- VFU-kursseminarier endast på CPU
- Studenterna är på VFU-placering resten av dagen

c. Bedömningsmöte

Inom försöksverksamheten avslutas en VFU-kurs med ett bedömningsmöte där VFU-läraren träffar samtliga VFU-handledarna. Den bedömning som görs under detta möte gällande studenternas prestationer under VFU-kursen är en del i betygssättningen.

Struktur för bedömningsmötet

Mötet inleds av VFU-läraren som förklarar syftet med seminariet och hur det ska genomföras. Därefter ska lärandemålen i kursen behandlas var för sig och ett i taget.

Lärandemål 1

Först sker en allmän diskussion och repetition av diskussionen ni hade under kursintroduktionen om lärandemålets kvalitetssteg. Därefter görs en genomgång av respektive student och en bedömning görs.

Lärandemål 2, 3, ...

Därefter görs samma diskussion och genomgång för lärandemål 2 och 3 etc. Bedömningen dokumenteras av VFU-läraren i ett bedömningsprotokoll.

VFU-rapporten

Om uppkoppling finns under bedömningsmötet och du har möjlighet att gå in i VFU-portföljen skriver du även in din bedömning i VFU-rapporten direkt under mötet. Det ni inom CPU ska skriva in är en standardmening per lärandemål som motsvarar den framdiskuterade kvalitén. Om detta inte går ber vi dig att fylla i detta VFU-rapporten direkt efter mötet så att studenten får en skriftlig återkoppling på sina prestationer. Eftersom VFU-portföljen följer studenten genom hela utbildningen kan både student och eventuell ny VFU-handledare eller VFU-lärare läsa in sig på hur studenten presterat under tidigare VFU-kurser via dessa korta standardmeningar. Dessutom ger detta mer av en likvärdighet mellan studenterna inom samma kull då vissa av dem inte är placerade inom CPU. Deras handledare tvingas skriva en full VFU-rapport på grund av att de inte får delta vid bedömningsmötet.

1. Tillsammans med VFU-läraren och de andra handledarna diskutera kursmål 1 och vilka kvalitéer som kännetecknar U, G och VG enligt betygskriterierna.
2. Varje VFU-handledare beskriver sin/sina students/studenters kvalitéer inom kursmål 1.
3. Varje VFU-handledare skriver in sin korta bedömning direkt i VFU-portföljen
4. Punkt 1-3 repeteras tills alla kursens mål diskuterats.
5. Om VFU-handledaren inte haft möjlighet att skriva in sin bedömning i VFU-portföljen under pågående möte görs detta i nära anslutning efter bedömningsmötet.

5. Kontaktuppgifter

Projektledning försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor

Karin Boberg
karin.boberg@sh.se
08-6084087
072-7435441

CPU Järfälla (samtliga program)

Gabriella Vuorenlinna
Gabriella.Vuorenlinna@jarfalla.se
08-580 293 38
070-0025136

CPU-Huddinge (samtliga program)

Nilla Mälardahl
Nilla.malardahl@huddinge.se
Tel.08-53536043
Mobil 0708-790348

CPU-Salem (förskoleprogrammet, grundlära­rprogrammet Förskoleklass och år 1-3, Ämneslära­rprogrammet med inriktning gymnasiet samt KPU)

Katarina Sweding
katarina.sweding@salem.se
Tel. 08-532 598 66

CPU-Stockholm (samtliga program)

Karin Hamberg
karin.hamberg@stockholm.se
Tel. 08-508 330 33

CPU- Södertälje (samtliga program)

Sofie Edlund
sofie.edlund@sodertalje.se
Tel. 08-523 041 45